

สุชาติ จันทสิริยากร และ อรรถเกียรติ กาญจนพิบูลย์วงศ์

ทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็ว สำนักระบาดวิทยา Surveillance Rapid Response Team (SRRT), Bureau of Epidemiology

✉ meow@health.moph.go.th

สถานการณ์โรคประจำสัปดาห์ที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 - 7 มกราคม 2555 สำนักระบาดวิทยาได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

#### สถานการณ์ภายในประเทศ

1. อหิวาตกโรค ที่จังหวัดสมุทรสาคร พบผู้ป่วยเพศชาย อายุ 55 ปี ไม่ได้ประกอบอาชีพ อยู่หมู่ 4 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมืองสมุทรสาคร เริ่มป่วยวันที่ 1 มกราคม 2555 เวลาประมาณ 20.00 น. ด้วยอาการถ่ายเป็นน้ำ บางครั้งมีมูกปน ปวดท้อง และมีไข้ ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลสมุทรสาครในวันที่ 3 มกราคม 2555 แพทย์รับไว้รักษาในโรงพยาบาลเนื่องจากผู้ป่วยอ่อนเพลียมาก เพาะเชื้อจากตัวอย่าง Rectal Swab พบเชื้อ *Vibrio cholerae* El Tor Ogawa หลังได้รับการรักษา อาการดีขึ้น

ทีม SRRT อำเภอเมือง ออกสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม เบื้องต้นสงสัยเมี่ยงปลาเนื้เผา (ประกอบด้วยปลาเนื้เผาที่ไม่ค่อยสุก ขนมันจืด ผักสด และน้ำจิ้มซีฟู้ด) ที่ซื้อจากร้านขายอาหารแห่งหนึ่งจะเป็นสาเหตุ โดยผู้ป่วยและสมาชิกในครอบครัวรวม 6 คน รับประทานร่วมกันในเย็นวันที่ 31 ธันวาคม 2554 รับประทานเหลือเก็บไว้ในตู้เย็น เช้าวันที่ 1 มกราคม 2555 ผู้ป่วยนำมารับประทานคนเดียวโดยไม่ได้อุ่น เก็บตัวอย่าง Rectal Swab ผู้สัมผัสร่วมบ้านทั้ง 5 คนและแม่ค้าขายเมี่ยงปลาเนื้เผา 1 คน น้ำดื่มที่ใช้ในบ้านผู้ป่วยและที่ร้านขายเมี่ยงปลาเนื้เผา รวมทั้งอาหารที่เหลือในตู้เย็นบ้านผู้ป่วย (ปลาเนื้เผา ขนมหอมหยอด ขนมหอมแกง) และเส้นขนมจีนจากร้านขายเมี่ยงปลาเนื้เผา ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ให้ผลลบทุกตัวอย่าง

2. อาหารเป็นพิษจากการรับประทานมันสำปะหลังทอด จังหวัดราชบุรี พบผู้ป่วย 2 ราย จากที่รับประทานทั้งหมด 4 คน อัตราป่วยร้อยละ 50 ในจำนวนนี้ เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 50 ผู้ป่วยรายแรก เป็นเด็กหญิง อายุ 4 ปี อยู่หมู่ 3 ตำบลรางบัว อำเภอจอมบึง เริ่มป่วยวันที่ 4 มกราคม 2555 เวลาประมาณ 04.00 น. ด้วยอาการคลื่นไส้ อาเจียน 2-3 ครั้ง และชักเกร็ง 2-3 นาที พี่สาวให้รับประทานยาแก้ท้องเสียและนอนพัก ต่อมาเวลาประมาณ 06.30 น. ของวันเดียวกัน พี่สาวและเพื่อนบ้านมาพบว่ามีชีวิตแล้ว แพทย์ชันสูตรพลิกศพและส่งตรวจทาง

นิติเวชที่โรงพยาบาลราชบุรี ผู้ป่วยรายที่สอง เป็นพี่ชายของผู้ป่วยรายแรก อายุ 6 ปี เริ่มป่วยวันที่ 4 มกราคม 2555 เวลาประมาณ 05.00 น. ด้วยอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน เดินเซ ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช จอมบึง แพทย์รับไว้รักษาในโรงพยาบาลและสันนิษฐานว่าได้รับสารพิษ Cyanide จากการรับประทานมันสำปะหลังที่ปรุงไม่สุกดีหรือปรุงให้สุกด้วยความร้อนไม่นานพอ เก็บตัวอย่างเลือดส่งตรวจสารพิษที่โรงพยาบาลรามาริบัติ อยู่ระหว่างรอผล หลังได้รับการรักษา อาการดีขึ้น

ทีม SRRT ของอำเภอจอมบึงสอบสวนและควบคุมโรคในพื้นที่แล้ว เบื้องต้นพบว่า ในวันที่ 3 มกราคม 2555 เวลาประมาณ 14.00 น. ผู้ป่วยไปซูดมันสำปะหลังในไร่ตรงข้ามบ้านมา 2 หัวน้ำหนักประมาณ 1.5 กิโลกรัม นำ 1 หัวนำมาลอกเปลือก ล้างน้ำ หั่นเป็นชิ้น แล้วนำไปทอดกับน้ำมันพืช พอสุก นำมาคลุกกับเกลือป่น โดยผู้ป่วยทั้ง 2 รายดังกล่าวได้รับประทานมันสำปะหลังทอดเป็นจำนวนมาก หลังจากนั้นประมาณ 14-15 ชั่วโมง จึงมีอาการป่วย ส่วนอีก 2 คนที่ไม่มีอาการป่วยรับประทานเพียงคนละ 5 ชิ้น ไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติมในชุมชน และในอำเภอจอมบึงยังไม่เคยมีเหตุการณ์เสียชีวิตจากการรับประทานมันสำปะหลังมาก่อน เก็บตัวอย่างหัวมันสำปะหลังดิบที่เหลือ 1 หัว และชิ้นมันที่รับประทานเหลือ 1 ชิ้น ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ อยู่ระหว่างรอผล พร้อมนี้ได้ให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์ถึงอันตรายของการรับประทานมันสำปะหลังที่ปรุงไม่สุกหรือปรุงด้วยความร้อนไม่นานพอ

#### สถานการณ์ต่างประเทศ

1. สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในคน ระหว่างปี พ.ศ. 2546-2554 องค์การอนามัยโลกได้รับรายงานผู้ป่วยยืนยันโรคไข้หวัดนก รวม 576 ราย เสียชีวิต 339 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 58.85 กระจายใน 15 ประเทศ ดังนี้ อินโดนีเซีย (ป่วย 182 ราย เสียชีวิต 150 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 82.42) อียิปต์ (ป่วย 157 ราย

เสียชีวิต 55 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 35.03) เวียดนาม (ป่วย 119 ราย เสียชีวิต 59 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 49.58) จีน (ป่วย 41 ราย เสียชีวิต 21 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 51.22) ไทย (ป่วย 25 ราย เสียชีวิต 17 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 68) กัมพูชา (ป่วย 18 ราย เสียชีวิต 16 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 88.89) ตุรกี (ป่วย 12 ราย เสียชีวิต 4 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 33.33) อาเซอร์ไบจาน (ป่วย 8 ราย เสียชีวิต 5 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 62.5) อิรัก (ป่วย 3 ราย เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 66.67) ปากีสถาน (ป่วย 3 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 33.33) บังกลาเทศ (ป่วย 3) ลาว (ป่วย 2 ราย เสียชีวิต 2 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 100) ไนจีเรีย (ป่วย 1 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 100) พม่าและจิบูตี (ป่วย 1 ราย)

2. การระบาดของโรค Leptospirosis ที่เมือง Cagayan de Oro จังหวัด Misamis Oriental ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของเกาะมินดาเนา ประเทศฟิลิปปินส์ มีแนวโน้มลดลง พบผู้ป่วยรวม 200 ราย เสียชีวิต 5 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 2.5 (ระหว่างวันที่ 16-18 ธันวาคม 2554) พบผู้เสียชีวิตได้พัฒนาและทำลายล้างเมืองนี้ รวมทั้งก่อให้เกิดอุทกภัยและเกิดการระบาดของโรค Leptospirosis)

3. สถานการณ์การระบาดของโรคมาลาเรีย ที่เมืองราชสถาน ประเทศอินเดีย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ต้นปีพ.ศ. 2554 จนถึงเดือนพฤศจิกายน 2554 พบผู้ป่วยรวม 53,000 ราย (เป็นผู้ป่วยที่ติดเชื้อ *Plasmodium falciparum* 2,900 ราย) ซึ่งสูงกว่าผู้ป่วยทั้งปีของปีที่ผ่านมาถึง 2,000 ราย

\*\*\*\*\*

**\*\*ประกาศ WESR\*\*** เนื่องด้วยในปีงบประมาณ 2555 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค มีนโยบายที่จะลดจำนวนการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ของรายงานการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ (WESR) และฉบับผนวก (Supplement) เพื่อตอบสนองนโยบายประหยัดพลังงาน ลดภาวะโลกร้อน จากจำนวน 2,200 ฉบับ เหลือเพียง 1,000 ฉบับ จึงขอเชิญชวนบุคคลทั่วไป หรือหน่วยงานอื่น ๆ หากมีความประสงค์สมัครสมาชิกรายงาน WESR ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Email) สามารถสมัครได้ที่เว็บไซต์ สำนักระบาดวิทยา <http://boe-wesr.net> กรอกชื่อ ที่อยู่ หน่วยงานสังกัด และ อีเมล โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย